

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI I SOCIJALNI ODBOR

531. PLENARNO ZASJEDANJE EGSO-A ODRŽANO 17. I 18. SIJEČNJA 2018.

Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o „Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju za 2018.”

(COM(2017) 453 final)

(2018/C 197/03)

Samostalni izvjestitelj: **Juan MENDOZA CASTRO**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 9.10.2017.
Pravni temelj:	članak 304. UFEU-a
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	18.12.2017.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	17.1.2018.
Plenarno zasjedanje br.:	531
Rezultat glasanja	195/1/0
(za/protiv/suzdržani):	

1. Zaključci i preporuke

- 1.1. Odbor pozdravlja program za normizaciju za 2018. godinu, a naročito mjere na socijalnom području i području okoliša, no preporučuje da se u budućim verzijama uključi sažetak o ostvarivanju mjera iz prethodnih programa.
- 1.2. Preporučuje da se sve mjere na području IKT-a obuhvate u jednom dokumentu.
- 1.3. Potiče Komisiju na pomno praćenje kako bi se izbjegla moguća zlouporaba pravila o patentima i zatvorenih normi.
- 1.4. Odbor ističe ulogu Komisije u europskom normizacijskom sustavu (ESS), koji je od presudne važnosti za razvijanje unutarnjeg tržišta te zahvaljujući kojem EU na tom području zauzima vodeći položaj na svjetskoj razini.
- 1.5. Poziva Komisiju da zadrži odgovarajuća proračunska sredstva i osoblje potrebno za postizanje ciljeva Uredbe (EU) br. 1025/2012.
- 1.6. Insistira na tome da se provodi detaljno praćenje napora koje ulažu glavni dionici u normizaciji. EGSO bi mogao na prioritetnoj osnovi uspostaviti *ad hoc* forum o uključenosti europskog normizacijskog sustava.

1.7. Odbor smatra da je u općim crtama 27 mjera koje se planiraju za 2018. godinu primjereno, no ističe sljedeće aspekte:

- jedinstveno digitalno tržište: EGSO izražava zabrinutost zbog toga što *de facto* norme na svjetskoj razini često potiču od industrijskih divova izvan EU-a, uz negativne posljedice;
- nove norme o etanolu: EGSO odlučno preporučuje da se uzme u obzir zaštita okoliša;
- Odbor naročito pozdravlja različite mjere čiji je cilj znatno poboljšanje ljudskog zdravlja i stanja okoliša;
- norme za medicinske uređaje: EGSO predlaže da se u obzir uzme i troškovna učinkovitost;
- usklađivanje kriterija u vezi s emisijama u prometnom sektoru: EGSO ističe ograničen napredak postignut nakon prvih pomaka ostvarenih 1995.

1.8. EGSO podržava Komisiju kad je riječ o međunarodnoj suradnji, ali bi želio skrenuti njezinu pozornost na činjenicu da se sve veći broj normi izrađuje na međunarodnoj razini bez koordiniranog europskog doprinosa.

1.9. EGSO preporučuje da europske organizacije za normizaciju pojednostave postupke po kojima organizacije iz Priloga III. mogu pristupiti postupku izrade normi te na taj način smanje prepreke stvarnom sudjelovanju.

1.10. EGSO pozdravlja različite mjere iz zajedničke inicijative o normizaciji, ali istodobno predlaže da se razmotri *neizravan* učinak aktivnosti postavljanja normi na pitanja kao što su izmještanje radnih mjesta, uključivost društva, obrazovanje i osposobljavanje itd.

2. Prijedlozi Komisije

2.1. U godišnjem programu rada EU-a navode se i nastoje riješiti izazovi i pitanja koja se tiču patenata bitnih za norme, normizacije IKT-a, međunarodne dimenzije normizacije i autonomnih vozila.

2.2. U programu se odražava i zajednička inicijativa o normizaciji ⁽¹⁾.

2.3. Iznose se mjere za podupiranje sljedećih strateških prioriteta u cilju podupiranja relevantnih inicijativa iz Programa rada Komisije za 2017. i potreba normizacije za 2018. koje proizlaze iz tih inicijativa:

- strategije jedinstvenog digitalnog tržišta
- strategije energetske unije
- svemirske strategije za Europu
- akcijskog plana EU-a za kružno gospodarstvo
- europskog akcijskog plana obrane
- povezanijeg i pravednijeg unutarnjeg tržišta s ojačanim industrijskim temeljem.

2.4. Komisija će organizirati međuinstitucijsku izobrazbu kako bi zakonodavci i suzakonodavci bolje razumjeli na koji se način norme upotrebljavaju u provedbi zakonodavstva i politika.

2.5. Također poziva tijela za normizaciju da nastave ulagati i pojačaju napore za olakšavanje rada organizacija navedenih u Prilogu III. i svih zainteresiranih dionika, s posebnim naglaskom na njihovim unutarnjim pravilima i postupcima te na radu na međunarodnoj razini, posebice u okviru Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

⁽¹⁾ COM(2015) 550 final.

3. Opće napomene

3.1. EGSO pozdravlja godišnji Program rada Komisije za 2018., koji se bavi socijalnim pitanjima i ključnim pitanjima na području okoliša, uključujući i važne teme kružnog gospodarstva, klimatskih promjena i čiste energije. Međutim, napominje da bi se u budućim verzijama trebao uključiti i sažetak u kojem bi se izložilo u kojoj su mjeri ostvareni prethodni godišnji programi.

3.2. Potrebno je pojednostaviti platforme i mehanizme za koordinaciju na području IKT-a kako bi se izbjegli udvostručavanje napora i mogući nedostatak koordinacije. Sve mjere normizacije na tom području trebale bi biti obuhvaćene u jednom dokumentu.

3.3. Otvoreni standardi važni su za industrijski i tehnološki razvoj u EU-u. Odbor potiče Komisiju da spriječi zlouporabu i prakse koje su u suprotnosti s načelima tržišnog natjecanja u pogledu pravila o patentima i normi za zatvoreni kod. Kad su posrijedi patenti bitni za norme, podupiremo načela poštenih, primjerenih i nediskriminirajućih licencija.

3.4. Zahvaljujući svom modelu normizacije EU ima vodeću ulogu u svijetu. EGSO ističe rad Komisije na tom području. Ujedinjenost i dosljednost skupa europskih normi osigurana je temeljnim načelom „jedna norma, jedno testiranje – prihvaćeni diljem Europe”. To poduzećima osigurava ulaganja, kao i pravnu i financijsku sigurnost.

3.5. Imajući u vidu specifičnu prirodu i važnost europskog normizacijskog sustava (ESS) za industriju, MSP-ove, potrošače i radnike, EGSO poziva Komisiju da zadrži proračunska sredstva i osoblje koji su potrebni za postizanje ciljeva Uredbe (EU) br. 1025/2012.

3.6. Odbor poziva na pomno praćenje napora koje ulažu ključni dionici u normizaciji, u svrhu povećanja uključivosti ESS-a. EGSO bi mogao na prioritetnoj osnovi uspostaviti *ad hoc* forum o uključivosti ESS-a. To bi tijelo bilo zaduženo za organizaciju godišnjeg javnog savjetovanja radi evaluacije napretka postignutog u tom pogledu.

3.7. Budući da dosad nije dostavljen zadovoljavajući odgovor o zaključku Suda Europske unije u predmetu James Elliott ⁽²⁾, u kojem se po prvi put prepoznaje da su europske norme dio zakonodavstva EU-a, EGSO ističe važnost toga da Komisija svoju nužnu ovlast za kontrolu rada na normizaciji provodi u uskoj suradnji s ostalim europskim institucijama te poziva na međuinstitucijsku raspravu o tom pitanju.

3.8. EGSO predlaže Europskoj komisiji da preispita postupak savjetovanja o preliminarnom nacrtu godišnjeg programa rada Unije jer se u njemu ne navode ni strateški izgledi, struktura i kontekst niti obrazloženje za iznesene prijedloge.

4. Napomene o mjerama koje se trebaju provesti tijekom 2018. godine

Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja

4.1. Uspostavljanje standardiziranih pravila za proizvodnju gnojiva (uključujući organska gnojiva) ⁽³⁾

Odbor je već skrenuo pozornost na to da neke definicije i norme za gnojiva proizvedena iz sekundarnih sirovina nisu jasne. Kako bi se unaprijedila provedba novih propisa, EGSO preporučuje temeljitiju integraciju i usklađivanje s postojećom Direktivom o otpadu ⁽⁴⁾ te, kad su posrijedi gnojiva, podsjeća na važnost pitanja koja se tiču okoliša.

Jedinstveno digitalno tržište

4.2. Poboljšanje kvalitete fiksnih i bežičnih mobilnih usluga ⁽⁵⁾

4.2.1. Normizacija ima neupitno važnu ulogu na ovom polju jer se uz pomoć nje izbjegava fragmentacija tržišta koja može uzrokovati protutržišne prakse ⁽⁶⁾.

⁽²⁾ C-613/14 – James Elliott Construction.

⁽³⁾ COM(2016) 157 final.

⁽⁴⁾ SL C 389, 21.10.2016., str. 80.

⁽⁵⁾ COM(2016) 176 final.

⁽⁶⁾ BEREC (Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije) Izvješće o omogućavanju interneta stvari, 12.2.2016.

4.2.2. EGSO u potpunosti podržava Komisiju u vezi sa strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta, no želio bi naglasiti da ta strategija ima važne posljedice za organizaciju europskog tržišta rada s obzirom na to da sve već broj radnika zaposlenih eksternalizacijom poslova korisnicima interneta (eng. *crowd workers*) radi za platforme u radnim odnosima koji su često izuzetno kratki i nesigurni.

4.2.3. Digitalizacija industrije globalni je trend koji će u idućih nekoliko godina biti sve naglašeniji. Norme na području IKT-a nužne su za razvoj digitalnih tehnologija u mnogim industrijskim sektorima. Međutim, na svjetskoj razini *de facto* norme razvijaju industrijski divovi izvan EU-a.

4.2.4. Ritam u kojem službena tijela za normizaciju (CEN, Cenelec, ETSI) razvijaju nacionalne, europske ili međunarodne norme suviše je spor za brze promjene do kojih dolazi u digitalnoj tehnologiji. Stoga poduzeća razvijaju vlastite norme – u mnogo kraćem vremenu i s vlastitim pravilima.

4.2.5. Postoji opasnost da će razvijanje normi postati netransparentno i isključivo.

4.3. *Uspostavljanje pravila kojima će se olakšati razvoj tehnologije 5G u pojasu 26 GHz (24,25 – 27,50 GHz) i drugim pojasevima viših frekvencija* ⁽⁷⁾

EGSO smatra da je ta mjera nužna za zadržavanje vodećeg položaja EU-a u uvođenju tehnologija 5G.

4.4. *Uvođenje zajedničkih normi za poboljšanje radijskih komunikacijskih sustava, razmjenu podataka o putnicima i rasporedima te informatičku sigurnost* ⁽⁸⁾

EGSO predlaže da se tehnološke promjene i novi poslovni modeli koji se javljaju u sektoru turizma također podvrgnu normizaciji; jednako tako, predlaže da se promiče razvoj pružanja integriranog pametnog informiranja i izdavanja karata.

4.5. *Interoperabilnost i razmjena podataka među operatorima u cilju poticanja učinkovitijih usluga prometa i logistike* ⁽⁹⁾

Komisija predlaže „dopunske mjere” za uspostavljanje normi. Međutim, ne smijemo zanemariti velike izazove koji predstoje ovoj industriji s obzirom na trenutno stanje: „opetovano unošenja podataka u različite sustave zbog niza međusobno neinteroperabilnih normi; nepostojanje međusobno povezanih sustava i nedovoljno povjerenje u zaštitu osjetljivih podataka; vlasti, banke i osiguravajuća društva ne priznaju dokumente o e-prometu; ne postoji kritična masa dionika koji razmjenjuju podatke i istražuju nove poslovne mogućnosti” ⁽¹⁰⁾.

Otporna energetska unija s naprednom klimatskom politikom

4.6. *Stvaranje novih senzora i metoda mjerenja za procjenu kvalitete zraka* ⁽¹¹⁾; *praćenje emisije amonijaka (HN₃), klora i klorova dioksida u zrak i emisije vodikova fluorida (ili ukupne emisije plinovitih fluorida) iz industrijskih sektora* ⁽¹²⁾; *zaštita zdravlja od policikličkih aromatskih ugljikovodika* ⁽¹³⁾

Odbor pozdravlja predložena poboljšanja koja znatno pridonose poboljšanju ljudskog zdravlja i stanja okoliša. Izloženost stanovništva policikličkim aromatskim ugljikovodicima, za mnoge od kojih se zna da su kancerogeni, već je dugo općepoznati izvor zabrinutosti te nekoliko akata u zakonodavstvu EU-a već ograničuje dozvoljenu količinu tih tvari u određenim prehrambenim proizvodima, u vodi i zraku.

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/53/EU, SL L 153, 22.5.2014., str. 62.

⁽⁸⁾ Direktiva (EU) br. 2016/797, SL L 138, 26.5.2016., str. 44.

⁽⁹⁾ COM(2011) 144 final, COM(2009) 8 final, COM(2013) 913 final, SWD(2013) 524 final, C(2015) 2259 final.

⁽¹⁰⁾ Vidjeti Digitalni forum za prijevoz i logistiku – Osnovne informacije, 2015.

⁽¹¹⁾ Direktiva 2008/50/EZ, SL L 152, 11.6.2008., str. 1; Direktiva 2004/107/EZ, SL L 23, 26.1.2005., str. 3.

⁽¹²⁾ Direktiva 2010/75/EU, SL L 334, 17.12.2010., str. 17.

⁽¹³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006, SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

4.7. *Ekološki dizajn: smanjenje potrošnje brojnih proizvoda (računala itd.)* ⁽¹⁴⁾; *označivanje energetske učinkovitosti centraliziranih sustava* ⁽¹⁵⁾; *zelena infrastruktura* ⁽¹⁶⁾

EGSO ističe otpornost ključne infrastrukture u EU-u koja je suočena s neizbježnim učinkom klimatskih promjena, kao i spor odgovor sustava normizacije na to važno pitanje. Uz pomoć normi može se ojačati razvoj zelene infrastrukture, čime bi se doprinijelo unapređenju učinkovitosti resursa u građevinskom sektoru i većoj otpornosti na učinak klimatskih promjena.

4.8. *Razvijanje normi za benzin s udjelom etanola od 20 % do 25 % (trenutno 10 %)* ⁽¹⁷⁾

Ako Komisija odluči dati ovlasti CEN-u na tom području, EGSO odlučno preporučuje da se razmotre sljedeća pitanja: ekološki učinak monokulturnih plantaža; šteta koju primjena pesticida i gnojiva uzrokuje vodi i tlu; erozija tla; ispiranje hranjivih tvari; povećano korištenje slatkovodnih resursa; gubitak bioraznolikosti i staništa divljih vrsta ⁽¹⁸⁾.

4.9. *Usklađivanje kriterija u vezi s emisijama u prometnom sektoru* ⁽¹⁹⁾

EGSO smatra da bi Komisija trebala iznijeti preciznije prijedloge o ovoj mjeri, koja je očigledno potrebna. Vrijedi napomenuti da je prvi korak prema smanjenju emisija u prometnom sektoru napravljen 1995 ⁽²⁰⁾.

Unutarnje tržište

4.10. *Jačanje uloge Europskog odbora za izradu standarda unutarnje plovidbe (CESNI)* ⁽²¹⁾

Imajući u vidu golem broj postojećih zahtjeva u vezi s pomorskim prometom na kraćim relacijama ⁽²²⁾, potrebno je poduzeti mjere, no EGSO smatra da bi prijedlozi trebali biti precizniji.

4.11. *Plan djelovanja za normizaciju proizvoda i usluga povezanih s europskim globalnim navigacijskim satelitskim sustavom (EGNSS) i provedba plana te povećanje interoperabilnosti usluga programa Galileo sa zrakoplovnim tržištem* ⁽²³⁾

EGSO u potpunosti podržava taj prijedlog i napominje da je svjetsko tržište za proizvode i usluge utemeljene na GNSS-u – takozvano silazno tržište – 2013. godine bilo vrijedno 200 milijardi eura ⁽²⁴⁾.

4.12. *E-javna nabava* ⁽²⁵⁾

Usklađivanje je ključni korak prema demokratizaciji tržišta koje bi trebalo biti transparentno i pristupačno, u cilju širokog korištenja javnih sredstava. Istodobno, važno je da prilikom stvaranja, prilagođavanja i održavanja postojećih platformi troškovi ostanu niski. Stoga je normizacija od presudne važnosti ⁽²⁶⁾.

4.13. *Razvijanje normi za pisače i drugu opremu* ⁽²⁷⁾

EGSO se slaže s tim da su potrebne nove usklađene norme jer potrošači očekuju da novi i inovativni proizvodi kao što su pisači 3D, roboti i autonomna vozila budu jednako sigurni kao i tradicionalni proizvodi. Neophodno je da novi proizvodi ne predstavljaju prijetnju sigurnosti potrošača.

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2009/125/EZ, SL L 285, 31.10.2009., str. 10.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2009/28/EZ, SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

COM(2016) 767 final.

⁽¹⁶⁾ COM(2013) 249 final; COM(2013) 216 final; COM(2014) 445 final.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2009/28/EZ, SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

⁽¹⁸⁾ Projekt: Biofuel Marketplace („Tržište biogoriva”), svibanj 2006.

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2003/87/EZ, SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

⁽²⁰⁾ COM(95) 302 final.

⁽²¹⁾ Direktiva (EU) br. 2016/1629, SL L 252, 16.9.2016., str. 118.

⁽²²⁾ Europski standard kojim se utvrđuju tehnička pravila za plovila unutarnje plovidbe. Izdanje 2015/1.

⁽²³⁾ COM(2016) 705 final.

⁽²⁴⁾ Dokument o stajalištu „Usluge programa Galileo” o glavnim prioritetima radnog programa za svemir u okviru programa Obzor 2020. za razdoblje 2018. – 2020.

⁽²⁵⁾ COM(2013) 453 final; Direktive o javnoj nabavi (2017/24/EU); COM(2015) 0192 final.

⁽²⁶⁾ SL C 67, 6.3.2014., str. 96.

⁽²⁷⁾ Direktiva 2006/42/EZ, Direktiva 95/16/EZ (preinaka), SL L 157, 9.6.2006., str. 24.

4.14. Ažuriranje zahtjeva u pogledu sigurnosti i učinkovitosti medicinskih uređaja ⁽²⁸⁾

EGSO se slaže s Komisijom da se novom uredbom „pooštravaju zahtjevi u pogledu sigurnosti i učinkovitosti medicinskih uređaja kako bi se održao korak s tehnološkim i znanstvenim napretkom”. To je glavni cilj, ali budući da je nova tehnologija glavni pokretač sve većih troškova u zdravstvu, EGSO predlaže da bi u obzir trebalo uzeti i troškovnu učinkovitost.

4.15. Ažuriranje zahtjeva u pogledu sigurnosti i higijene za građevne proizvode koji dolaze u dodir s vodom za piće ⁽²⁹⁾

EGSO izražava žaljenje zbog toga što i nakon deset godina rasprave europske norme na tom području tek trebaju biti izrađene. Odluka da se postojeći mandat izmijeni (M/136) ⁽³⁰⁾ obvezuje tijela za normizaciju da osiguraju početne rezultate do kraja 2018.

4.16. Podupiranje rada na osnovnim zahtjevima u vezi sa sustavima bespilotnih letjelica ⁽³¹⁾

EGSO napominje da je u javnosti sve prisutnija rasprava o korištenju tehnologije bespilotnih letjelica za zabavu i u komercijalne svrhe, uključujući sigurnosna pitanja i rizike. Međunarodne norme ključne su za stvaranje globalnog komercijalnog tržišta. Od presudne je važnosti da se zahvaljujući tim normama na svjetskoj razini stvori zračni prostor s usklađenim pravilima za rutinski pristup sustava bespilotnih letjelica, čime će se proširiti komercijalne mogućnosti, a da se pritom ne ugrozi sigurnost i opća učinkovitost korištenja zračnog prostora. Izuzetno važne norme na kojima se trenutno radi uključuju „otkrivanje i izbjegavanje” i „upravljanje i kontrolu” ⁽³²⁾.

4.17. Revizija usklađenih kriterija o eksplozivima za civilnu uporabu (posebice detonatorima) ⁽³³⁾

Svrha je ove mjere povećati sigurnost eksploziva za civilnu uporabu; međutim, proizvodi koji su u širokoj uporabi (naročito elektronički detonatori) uopće nisu obuhvaćeni postojećim usklađenim normama. Odbor, naravno, taj prijedlog smatra potpuno primjerenim.

4.18. Interoperabilnost: nove tehničke specifikacije za interoperabilnost željezničkog sustava ⁽³⁴⁾

EGSO pozdravlja ovaj prijedlog kao još jedan korak na dugom putu prema integraciji željeznica u Europi; u ovom slučaju, norme za željeznička vozila za kolosijeke širine 1520 mm povoljne su za povezivanje s europskim kolosijecima širine 1435 mm.

4.19. Zaštita zdravlja radnika izloženih riziku od eksplozija (ATEX) ⁽³⁵⁾

EGSO se u potpunosti slaže s time s obzirom na to da nova direktiva ATEX iziskuje ažuriranje mandata u skladu s novim zakonodavnim okvirom.

4.20. Poboljšanje sigurnosti potrošača ⁽³⁶⁾

EGSO se nada da su nove norme u skladu s načelom da zaštita potrošača iziskuje da proizvodi i usluge koji se stavljaju na raspolaganje potrošačima ne ugrožavaju njihovo zdravlje kad ih se koristi u normalnim ili predvidljivim okolnostima, a da se, u slučaju da ga ugrožavaju, povlače s tržišta uz pomoć brzih, jednostavnih postupaka ⁽³⁷⁾.

Područje pravde i temeljnih prava

4.21 Normizacija: utvrđivanje zahtjeva za uređaje za otkrivanje radi zaštite od terorističkih napada (u područjima osim zrakoplovstva) ⁽³⁸⁾

EGSO u potpunost podržava ovu mjeru, no ističe da je suradnja između EU-a i SAD-a od ključne važnosti s obzirom na

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) 2017/745, SL L 117, 5.5.2017., str. 1.; Uredba (EU) 2017/746, SL L 117, 5.5.2017., str. 176.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) br. 305/2011, SL L 88, 4.4.2011., str. 5.; Uredba Vijeća 98/83/EZ, SL L 330, 5.12.1998., str. 32.

⁽³⁰⁾ Izmijenjeni mandat CEN-a/Cenelec-a.

⁽³¹⁾ COM(2015) 613 final.

⁽³²⁾ ISO, *How standards will target the drone industry* („Norme u industriji bespilotnih letjelica”).

⁽³³⁾ Direktiva 2014/28/EU, SL L 96, 29.3.2014., str. 1.

⁽³⁴⁾ Direktiva (EU) br. 2016/797, SL L 138, 26.5.2016., str. 44.

⁽³⁵⁾ Direktiva 2014/34/EU, SL L 96, 29.3.2014., str. 309.

⁽³⁶⁾ Direktiva 2001/95/EZ, SL L 11, 15.1.2002., str. 4.

⁽³⁷⁾ SL C 271, 19.9.2013., str. 81.

⁽³⁸⁾ COM(2014) 247 final; COM(2015) 624 final; COM(2012) 417 final.

obostrane probleme s terorizmom ⁽³⁹⁾. Bilo bi korisno obuhvatiti i pitanja povezana s kibersigurnošću te prijetnje koje se tiču isključivo prometnog sektora.

EU kao važniji akter na svjetskoj razini

4.22. Razvoj: podupiranje nastojanja država članica da razviju zajedničke europske kapacitete za obranu (minimalne norme) ⁽⁴⁰⁾

U očekivanju da sazna više o studiji koju Komisija priprema i odluci koju će nakon toga donijeti, EGSO podržava razvijanje zajedničkih normi za oružje i proizvode s dvojnog namjenom, pri čemu je potrebno izbjegavati dupliciranje postojećih normi, posebice NATO-ovih ⁽⁴¹⁾.

5. Međunarodna suradnja

5.1. EGSO podržava inicijativu Komisije da pojača svoj politički dijalog s međunarodnim dionicima u području normizacije, ali bi želio skrenuti njezinu pozornost na činjenicu da se sve veći broj normi izrađuje na međunarodnoj razini bez koordiniranog europskog doprinosa.

5.2. Određivanje normi na međunarodnoj razini za sobom povlači određene posljedice: društveni dionici, MSP-ovi i tijela za nadzor tržišta više ne mogu sudjelovati u tom postupku jer nemaju dovoljno resursa kako bi aktivno utjecali na izradu normi na međunarodnoj razini.

5.3. Budući da se te međunarodne norme mogu prihvatiti izravno na nacionalnoj razini, pri čemu se zaobilaze europske organizacije za normizaciju, sve je veća opasnost da bi moglo doći do neusklađenosti na unutarnjem tržištu.

6. Uključivost

EGSO pozdravlja mjere Komisije za praćenje napretka provedbe stvarno uključivog sustava europske normizacije. EGSO snažno potiče europske organizacije za normizaciju da pojednostave postupke po kojima organizacije iz Priloga III. mogu pristupiti postupku izrade normi te na taj način smanje prepreke stvarnom sudjelovanju.

7. Provođenje zajedničke inicijative o normizaciji (JIS)

7.1. EGSO pozdravlja različite mjere iz zajedničke inicijative o normizaciji. Kad je riječ o studiji na razini EU-a o gospodarskom i društvenom učinku i pristupu normama u državama članicama EU-a i EFTA-e, predlaže da se u obzir uzme i neizravan učinak aktivnosti izrade normi, pri čemu bi težište trebalo biti na pitanjima kao što je izmještanje radnih mjesta, uključivost društva, obrazovanje i osposobljavanje itd.

7.2. EGSO pozdravlja inicijative za ubrzavanje postupka izrade normi, ali izražava zabrinutost da bi to moglo dovesti do smanjenja vidljivosti rada koji prethodi izradi normi.

Bruxelles, 17. siječnja 2018.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Georges DASSIS

⁽³⁹⁾ The Benefits of U.S.-European Security Standardisation („Korist od europsko-američke normizacije na području sigurnosti”), Nacionalni institut za norme i tehnologiju (NIST), Ministarstvo trgovine SAD-a, lipanj 2012.

⁽⁴⁰⁾ COM(2016) 950 final.

⁽⁴¹⁾ SL C 288, 31.8.2017., str. 62.